

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi arpajaislain 3 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan arpajaislain 3 §:ää muutettavaksi siten, että lainkohdassa tarkoitulle kotimaiselle yhtiölle voitaisiin varojen hankkimiseksi taiteen tukemiseen antaa lupa ennakolta toimeenpanna ravi- tai kilpailuradan ulkopuolella veikkauksia, joiden kohteina ovat hevoskilpailujen tulokset. Tarkoituksena on, että kuponkipelinä toimeenpantava hevosveikkaus, V-5 peli, siirtyisi Suomen Hippos r.y.:ltä Oy

Veikkaus Ab:n toimeenpantavaksi. Viimeksi mainittu yhtiö suorittaisi Suomen Hippos ry:lle korvauksen veikkausten kohteina olevien ravis- kilpailujen järjestämisestä. Pelin puhdas tuotto tilitettäisiin opetusministeriölle käytettäväksi taiteen tukemiseen.

Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1982 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.1. Lainsäädäntö

Arpajaislain 3 §:n 3 momentin (107/66) mukaan voidaan vedonlyönnin toimeenpanemiseen hevoskilpailuissa antaa lupa rekisteriin merkityille, Suomessa toimivien hevosjalostus-, ravi- ja ratsastusseurojen keskusjärjestöille varojen hankkimiseksi hevoskasvatuksen edistämiseen ja hevosurheilun tukemiseen.

Vedonlyönnin toimeenpanemisesta hevoskilpailuissa annetun asetuksen (122/66) 3 §:n mukaan myöntää edellä tarkoitettun luvan hakemuksesta valtioneuvosto joko erityistä kilpailua tai kilpailuja varten tai määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi.

1.2. Käytäntö

Lupa vedonlyönnin toimeenpanemiseen hevoskilpailuissa on myönnetty vuosittain Suomen Hippos r.y.:lle kalenterivuodeksi kerrallaan. Lu- vassa on lueteltu kilpailupaikkakunnat ja mää- rätty vedonlyönnin kohteena olevien kilpailu-

päivien enimmäismäärä. Luvan perusteella Suo- men Hippos r.y. on toimeenpannut vedonlyön- tiä raviradoilla kilpailujen aikana sekä radan ulkopuolella ennakolta pelattavaa V-5 ravive- toa, joka on kuponkipeli ja rinnastettavissa toi- meenpanotavaltaan jalkapalloveikkaukseen.

V-5 pelin liikevaihto oli vuonna 1976 vajaat 13 miljoonaa markkaa. Se on kasvanut noin kym- menellä miljoonalla markalla vuodessa ja oli vuonna 1980 runsaat 54 miljoonaa markkaa eli yli 14 prosenttia hevosveikkauspelien kokonais- vaihdosta, 370 miljoonasta markasta. Siitä val- tiolle tuleva osuus oli noin 5 miljoonaa mark- kaa. Suomen Hippos r.y.:n arvion mukaan kaik- kien hevosveikkauspelien liikevaihto kasvasi vuosina 1980—1984 noin 20 prosenttia. V-5 pelin suhteellisen osuuden voidaan arvioida kas- vavan tätäkin enemmän.

1.3. Muutoksen syyt

Hevoskilpailuissa toimeenpantavien vedon- lyöntien tuotto on viime vuosina kasvanut sii- nä määrin, ettei sitä enää ole tarkoituksenmu- kaista kokonaisuudessaan suunnata yksinomaan

hevoskasvatuksen edistämiseen ja hevosurheilun tukemiseen, kuten voimassa oleva laki edellyttää. Hallituksen suoritettaman selvityksen mukaisesti voitaisiin V-5 pelistä valtiolle tuleva osuus vuoden 1982 alusta osoittaa uusiin käyttö-tarkoituksiin.

Pelitoiminnan voittovaroilla rahoitettavista toiminnoista kipein rahoitustarve on taiteen tukemisella. Muun muassa erilaisten taidelaitosten rakentamiseen tarvittaisiin lähivuosina huomattavasti varoja. Tämän vuoksi hallitus pitää tarkoituksenmukaisena, että V-5 pelin tuotosta valtiolle tuleva osuus ohjattaisiin vast'edes kokonaisuudessaan taiteen tukemiseen.

Toisaalta lain muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa V-5 pelin toimeenpanon siirtäminen Suomen Hippos r.y:ltä Oy Veikkaus Ab:lle. V-5 pelin liikevaihdon kasvu ja siitä johtuva veikkauskuponkien lukumäärä ovat saavuttaneet tason, jossa Suomen Hippos r.y:n käytettävissä oleva kuponkien tarkastuslaitteisto ja henkilökunta ovat käymässä riittämättömiksi. Liikevaihdon kasvun voidaan sen vuoksi arvioida vastaisuudessa aiheuttavan pelin toimeenpanokustannusten jyrkkää nousua, jos kuponkien tarkastus ja käsittely edelleen tapahtuisi nykyisillä menetelmillä ja välineillä. Suomen Hippos r.y:n mahdollisuudet kuponkien tarkastuslaitteiston ja henkilökunnan lisäämiseen ovat rajoitetut. Sen sijaan Oy Veikkaus Ab:llä jo olevalla veikkauskuponkien tarkastuslaitteistolla myös V-5 kuponkien käsittely voitaisiin eräiden lisälaittehankintojen tapahduttua suorittaa nopeammin ja halvemmalla.

Oy Veikkaus Ab:n ollessa V-5 pelin toimeenpanija pelin toimeenpanokustannusten kasvua voitaisiin hidastaa ja pelin myyntiä lisätä käyttämällä hyväksi Oy Veikkaus Ab:n laajaa ja kehittyntä myynti- ja asiamiesorganisaatiota.

2. Valmisteluelimet ja lausunnon antajat

Suomen Hippos r.y. ja Oy Veikkaus Ab ovat käyneet keskenään neuvotteluja mahdollisuudesta siirtää V-5 pelin toimeenpano Oy Veikkaus Ab:lle. Voimassa oleviin säädöksiin tämän vuoksi tarvittavia muutoksia on valmisteltu työryhmässä, jossa on ollut edellä mainittujen yhteisöjen sekä sisäasiainministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, valtiovarainministeriön ja opetusministeriön edustus.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Pelin toimeenpanijan vaihtumisen vaikutusta pelin tuottoon on vaikea etukäteen arvioida. Kiinnostus hevosurheiluun ja siihen liittyvään vedonlyöntiin yleisesti näyttää olevan kasvamassa. Kun muun muassa kasvava asiamiesverkosto lisäisi V-5 pelin tarjontaa, sen liikevaihdon ja tuoton voidaan edellyttää kehittyvän suotuisasti. Nykyiseen tilanteeseen verrattuna muutoksen toteuttaminen merkitsisi sitä, että valtion tulo- ja menoarviossa maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan pääluokassa hevos talouden edistämiseen osoitettava määräraha pienenesi V-5 pelin tuottoa vastaavalla määrällä ja opetusministeriön hallinnonalan pääluokassa taiteen tukemiseen osoitettavat määrärahat kasvaisivat vastaavalla määrällä.

Lakiehdotus muuttaisi nykyisen V-5 pelin voittovarojen käyttötarkoitusta valtiolle tulevan osuuden osalta. Oy Veikkaus Ab tilittäisi ylimääräisen opetusministeriölle käytettäväksi tässä esityksessä edellytettynä tarkoitukseen. Yhtiö maksaisi asiamiespalkkiot ja muut pelin toimeenpanokulut sekä suorittaisi Suomen Hippos r.y:lle korvauksen pelin kohteina olevien ravikilpailujen järjestämisestä. Yhtiön toimilupaan tulitaisiin ottamaan näistä tarkemmat määräykset.

4. Voimaantulo

V-5 pelin toimeenpanoa koskeva muutos on tarkoitus toteuttaa vuoden 1982 alusta. Lupa pelin toimeenpanemiseen olisi voitava siten myöntää vuoden 1981 puolella. Tämän vuoksi ehdotetaan, että laki arpajaislain 3 §:n muuttamisesta tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1982 siten, että jo ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lain vahvistamisen yhteydessä on tarkoitus antaa asetukset vedonlyönnin toimeenpanemisesta urheilukilpailuissa annetun asetuksen (656/65) ja vedonlyönnin toimeenpanemisesta hevoskilpailuissa annetun asetuksen muuttamisesta. Asetuksiin tehtäisiin arpajaislain 3 §:n johdosta tarvittavat muutokset.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

arpajaislain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 1 päivänä syyskuuta 1965 annetun arpajaislain 3 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (922/72) ja 3 momentti 25 päivänä helmikuuta 1966 annetussa laissa (107/66), näin kuuluviksi:

3 §

Lupa toimeenpanna veikkauksia, joissa yleisöllä on mahdollisuus määrättyjä maksuja vastaan joko urheilukilpailujen tuloksiin tai numeroiden arpomiseen liittyvien arvausten perusteella osallistua näistä maksuista kertyvien voittojen jakoon, voidaan antaa sitä varten perustetulle kotimaiselle yhtiölle varojen hankkimiseksi urheilua ja liikuntakasvatusta edistäviin tarkoituksiin sekä tieteen, taiteen ja nuorisokasvatustyön tukemiseen. Edellä tarkoitetulle yhtiölle voidaan varojen hankkimiseksi taiteen tukemiseen antaa lupa ravi- tai kilpailuradan ulkopuolella toimeenpanna ennakolta veikkauksia, jotka liittyvät hevoskilpailujen tulosten arvaamiseen.

Muun vedonlyönnin kuin 2 momentissa tarkoitetun veikkauksen toimeenpanemiseen hevoskilpailuissa voidaan antaa lupa rekisteriin merkityille, Suomessa toimivien hevosjalostus-, ravi- ja ratsastusseurojen keskusjärjestöille varojen hankkimiseksi hevoskasvatuksen edistämiseen ja hevosurheilun tukemiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1981.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 28 päivänä elokuuta 1981

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Sisäasiainministeri *Eino Uusitalo*

Laki

arpajaislain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 1 päivänä syyskuuta 1965 annetun arpajaislain 3 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (922/72) ja 3 momentti 25 päivänä helmikuuta 1966 annetussa laissa (107/66), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

3 §.

Lupa toimeenpanna veikkauksia, joissa yleisöllä on mahdollisuus määrättyjä maksuja vastaan joko urheilukilpailujen tuloksiin tai numeroiden arpomiseen liittyvien arvausten perusteella osallistua näistä maksuista kertyneiden voittojen jakoon, voidaan antaa kotimaiselle yhtiölle varojen hankkimiseksi urheilua ja liikuntakasvatusta edistäviin tarkoituksiin sekä tieteën, taiteen ja nuorisokasvatustyön tukemiseen.

Vedonlyönnin toimeenpanemiseen hevoskilpailuissa voidaan antaa lupa rekisteriin merkityille, Suomessa toimivien hevosjalostus-, ravi- ja ratsastuseurojen keskusjärjestöille varojen hankkimiseksi hevoskasvatuksen edistämiseen ja hevosurheilun tukemiseen.

Ehdotus

3 §

Lupa toimeenpanna veikkauksia, joissa yleisöllä on mahdollisuus määrättyjä maksuja vastaan joko urheilukilpailujen tuloksiin tai numeroiden arpomiseen liittyvien arvausten perusteella osallistua näistä maksuista kertyneiden voittojen jakoon, voidaan antaa *sitä varten perustetulle* kotimaiselle yhtiölle varojen hankkimiseksi urheilua ja liikuntakasvatusta edistäviin tarkoituksiin sekä tieteën, taiteen ja nuorisokasvatustyön tukemiseen. *Edellä tarkoitettulle yhtiölle voidaan varojen hankkimiseksi taiteen tukemiseen antaa lupa ravi- tai kilpailuradan ulkopuolella toimeenpanna ennakolta veikkauksia, jotka liittyvät hevoskilpailujen tulosten arvaimiseen.*

Muun vedonlyönnin kuin 2 momentissa tarkoitetun veikkauksen toimeenpanemiseen hevoskilpailuissa voidaan antaa lupa rekisteriin merkityille, Suomessa toimivien hevosjalostus-, ravi- ja ratsastuseurojen keskusjärjestöille varojen hankkimiseksi hevoskasvatuksen edistämiseen ja hevosurheilun tukemiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.